

'Pim was een dierenvriend'

22 mei wordt de grote dag voor de LPF. Dan komt in de Kamer de veiligheid van Fortuyn weer ter sprake.

LPF-Kamerlid **Joost Eerdmans** over het rapport-Van den Haak, de weigering van politiek Den Haag om Fortuyn te herdenken en over dierenliefde.

In de media werd Pim Fortuyn op 6 mei uitvoerig herdacht, maar aan de Haagse politiek gingen de herdenkingen voorbij. Veelzeggend is het dagelijkse internetdagboek van Gerrit Zalm op 6 mei: leuke cadeautjes vanwege zijn verjaardag, er werd weer gezellig geformeerd met J.P. en, o ja, een jaar geleden werd Fortuyn vermoord.

Joost Eerdmans, secretaris van de LPF-fractie en Kamerlid, is woedend over die Haagse onverschilligheid. "Ik had in het presidium gevraagd om een minuut stilte in de Kamer, ter herdenking van het feit dat Pim een jaar geleden vermoord was. Dat werd wel heel makkelijk aan de kant geschoven toen Weisglas erachter kwam dat 6 mei in het voorjaarsreces zou vallen. Ook direct daarna was het kennelijk niet mogelijk een minuut stilte voor Fortuyn te houden. Heel kleinzielig. De premier was uitgenodigd bij het herdenkingsconcert voor Pim, maar die was liever met de formatieperielen bezig. Alleen Cees van der Knaap, de staatssecretaris van Defensie, was er namens de regering. Echt als een moetje. Ik heb nog even met Jack de Vries, de medewerker van Balkenende, gebabbeld, en die zei: 'Ach ja, de formatie is toch al rond, dus Cees kan wel even komen.' Je merkt aan alles dat voor de Haagse politici Fortuyn een afgedaan hoofdstuk is.

"Het had op 6 mei ook gekund zoals Opstelten (de burgemeester van Rotterdam - red.) het deed; die stond op een plein en hield een verhaal voor de mensen. Dat had Pim namelijk ook laten zien; dat de mensen juist snakken naar de meer theatrale aspecten van het leiderschap. Nu zijn er technocraten aan het bewind die het liefst achter de schermen werken."

Joost Eerdmans en Volkert van der G. staan voor twee verschillende werelden en daarom zijn de raakpunten des te opvallender. Ze zijn bijna leeftijdsgenoten. Toevalligerwijze komt Eerdmans ook uit Harderwijk: zijn ouders wonen op een kilometer afstand van het huis waar Volkert van der G. woonde. En zowel de moordenaar van Pim Fortuyn als het LPF-Kamerlid zet zich actief in voor het bestrijden van het dierenleed.

Eerdmans: "Ik was sinds begin 2002 bestuurslid van de Dierenbescherming Den Haag. Dat is een vrij conservatieve organisatie. Er zaten bijvoorbeeld drie VVD'ers in dat bestuur. Met acties als het bezetten van slachterijen of boerderijen moest je bij hen niet aankomen. Ik ben heel erg allergisch voor dierenleed. Als Kamerlid wil ik de straf op dierenmishandeling ernstig verhogen. Maar mijn betrokkenheid heeft niks te maken met dat geitenwollensokken-circuit in Wageningen waar Volkert bij hoorde.

"Mijn moeder groeide op op een boerderij. Ik ben opgegroeid met dieren. Dierenrechten zouden in de Grondwet moeten worden opgenomen. Maar ik ben geen extremist. Ik eet vlees, maar wel biologisch vlees, want ik ben geen fan van de bio-industrie.

"Circussen met dieren, daar ben ik ook op tegen. Ongelooflijk ▶

'Ik vind het rapport-Van den Haak op zijn minst dubieus. Het is een combinatie van laksheid en onzorgvuldigheid. En dat neem ik de onderzoekers kwalijk.'

► dat we olifanten op hun hoofd laten staan. Mijn kinderen zal ik ook nooit meenemen naar een circus. Als je alleen al bedenkt wat een dwang er voor nodig is om een tijger door een brandende hoopel te laten springen. Of dat gesol met giraffen, die met gebogen kop over de snelweg worden vervoerd, urenlang. En dieren-tuinen, waar je zo'n hyena de hele tijd heen en weer ziet lopen... Ook vreselijk vind ik die veemarkten, waar beesten worden geslagen.

"Door Volkert is de betrokkenheid met dieren goed verziekt. Ik durf er al bijna niet over te praten, omdat je dan voor je het weet in die hoek wordt gezet.

"Pim was een dierenvriend. Zijn hondjes waren de *joy of his life*. Inderdaad, hij was ook voor bont fokken, en dat was ik niet met hem eens. Maar wat hij tegen de milieubeweging had, begrijp ik heel goed. Dat schorriemorriedoe; je met kettingen vastbinden. Het hoeft toch niet altijd op zo'n negatieve manier? En ja, Pim was

ook voor de varkensflats. Maar dat was toch best milieuvriendelijk. Als zo'n varkensflat vlak bij een slachterij zit, hoef je die dieren ook niet over de weg te zeulen.

"Volkert was iedere dag voor honderd procent bezig met dieren-acties – hoe naai ik de boeren. Zo ben ik helemaal niet. Hij hield zich op een emotionele wijze bezig met dat werk. Bij mij gaat het juist wel om de emotie. Ook dieren hebben emoties. Ik las laatst in een onderzoek dat zelfs vissen pijn voelen. Dat soort zaken houden me bezig. Wien van den Brink, de LPF-woordvoerder in de Kamer over landbouw, en ik verschillen vaak van mening over dieren. Daar hebben we in de fractie veel discussie over. We moeten nog besluiten nemen over bijvoorbeeld de jacht.

"Het is niet voor niks dat de Partij voor de Dieren bij de vorige verkiezingen zo goed scoorde. Wat die van Irak vindt, of van de WAO, weet je niet eens. Puur op het onderwerp dieren trokken ze bijna zestigduizend stemmen. De Partij voor de Dieren valt niet links of rechts te noemen. De lijsttrekker, Marianne Thieme, is een hartstikke leuke meid. Helemaal niet het type wat je je voorstelt bij zo'n groep van Volkert. Met dat soort mensen heb ik niets."

Vorig jaar werd het rapport van de commissie Van den Haak, over de beveiliging van Pim Fortuyn, er in een gehaast debat vlak voor het kerstreeces doorheen gejaast. HP/De Tijd besteedde twee weken geleden uitvoerig aandacht aan dat doofpotrapport en bepleitte een parlementaire enquête. Joost Eedmans zet ook zo zijn vraagtekens bij het rapport. "We hebben ons bij de behandeling ervan door de haast in het pak laten naaien. Ook omdat we wilden dat er nog voor de verkiezingen over gesproken kon worden. Het is natuurlijk een onmogelijke opgave om je in twee dagen een afgewogen oordeel te vormen over een rapport van meer dan driehonderd pagina's. Bij nadere overweging is ons gebleken dat het rapport herzien moet worden. En dat zal ik mijn collega's van de andere partijen ook voorhouden tijdens de bijeenkomst hierover op 22 mei van de Kamercommissies van Binnenlandse Zaken en Justitie met de ministers.

"In het rapport werd geconcludeerd dat de Nederlandse geheime dienst, de AIVD, had gefaald bij de inschatting van de veiligheid van Fortuyn. Minister Remkes van Binnenlandse Zaken ging dat al meteen tijdens de persconferentie bij de presentatie ontkennen. We hadden als LPF het daaropvolgende Kamerdebat dan ook moeten afsluiten met een motie van wantrouwen tegen Remkes. Dat we dat niet gedaan hebben, is een misser van ons geweest.

"Een doofpotrapport? Dan zou het doelbewust zo zijn gedaan. Dat vind ik een wel heel heftige conclusie. Ik vind het op zijn minst een dubieus rapport. Het is een combinatie van laksheid en onzorgvuldigheid. En dat neem ik de onderzoekers kwalijk. Ik ben niet iemand die zegt: 'Hé, Van den Haak, vriendje van Kok, oppassen.' Dat gaat mij te ver. Maar als je ziet dat een aantal mensen totaal niet zijn gehoord, of dat ze hun verhoor niet wilden autoriseren terwijl hun tekst wel werd gebruikt, dan vind ik dat twijfelachtig. Of hoe dreigpost werd afgedaan als onbelangrijk. Fortuyn en de LPF kregen zoveel mogelijk schuld in de schoenen geschoven.

"Ik heb zelf ook geen goed gevoel overgehouden aan mijn eigen verhoor door de commissie. Met name Van den Haak zelf kwam erg naïef op me over. Bij dat verhoor sprak ik mijn bezorgdheid uit over de veiligheid van onze fractie in de Kamer. We zaten met z'n 26-en in het Kamergebouw Koloniën. Als je daar een brandbom in het trapgat gooit, komt niemand er meer levend uit. Ook via de nooduitgangen kom je telkens weer bij hetzelfde trapgat terecht. ►

► En het is allemaal hout daar. Ik ben blij dat we er nu niet meer zitten. (Momenteel zit de PvdA in Koloniën – red.) Ik zei nog tegen Van den Haak dat ik de entreebeveiliging slecht vond. Toen zei hij: 'Daar heb ik helemaal geen last van. Ik zeg tegen de portier wie ik ben en dan word ik keurig opgehaald.' Waarop ik antwoordde: 'Iemand die zich zes weken voorbereidt, komt gemakkelijk naar binnen.' Maar mijn hele verhaal kwam niet in het rapport terecht, ook niet in de passage die handelt over de beveiliging van het Kamergebouw.

"De eindconclusie van het rapport is: ook al had Fortuyn beveiliging gehad, dan nog zou er niets aan te doen zijn geweest. Maar Volkert heeft juist zelf verklaard dat hij Pim niet daar had vermoord als er wel beveiliging was geweest. Hij was tenslotte geen scherpschutter. Ik ben na de moord een week beveiligd geweest, en dan weet je dat de hele omgeving wordt uitgekamd: Volkert had zich dan echt niet kunnen verschuilen in die bosjes bij de radiostudio. En als hij het al voor elkaar had gekregen om een schot te lossen, dan zouden Pim z'n beschermers hem gelijk tegen de grond hebben geduwd."

Dat de Nederlandse staat zo weinig alert was op linkse extremisten als Volkert van der G. past in een patroon. Eerdmans: "De AIVD heeft zich nooit actief bemoeid met het links-extremisme. Dat valt nu ook weer af te leiden uit het laatste jaarverslag. Er wordt daar uitsluitend politiek correct gedacht. Met als gevolg dat ze niet van tevoren informatie hadden over de aanslag op het huis van Aad Kosto, evenmin als over de aanslag op de CentrumDemocraten en de moord op Pim Fortuyn. Of ze hadden die informatie wel, maar ze deden er niks mee.

"Altijd ging de aandacht naar extreem-rechts. En wat stelt dat nou helemaal voor? Een paar klungels in Harderwijk die met vlaggen lopen te zwaaien. Er zijn nauwelijks incidenten met extreem-rechts geweest. Hoogstens de racistische moord op Kerwin Duinmeijer in Amsterdam, maar daar zat geen organisatie achter. Terwijl je in de meeste milieuorganisaties extremistische vertakkingen terugvindt. Ik las in het nog te verschijnen boek van Peter Siebelt over het netwerk rondom Volkert van der G. dat links-extremisten in het begin van de jaren negentig zelfs een BVD'er hebben gemarteld; met stroomstoten terwijl hij op een stoel zat vastgebonden. In het jaarverslag van de AIVD wordt nu slechts heel in het algemeen gesproken over 'links activisme'. Zelfs de link met Volkert wordt niet vermeld in dat hoofdstukje. Onvoorstelbaar. We gaan ook een debat aanvragen over dat jaarverslag.

"Ik neig naar het aanvragen van een volledig onderzoek over de veiligheid van Fortuyn. En daar wil ik dan alles bij betrekken, niet alleen de AIVD. Die commissievergadering van 22 mei is een laatste kans om de zaak aan de orde te stellen. De ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken zitten er ook bij. Als die bereid blijken te zijn verder onderzoek in te stellen, dan heb je natuurlijk geen parlementaire enquête nodig. Maar ik denk niet dat dat zal gebeuren. Ik stel een eventuele motie van wantrouwen tegen minister Remkes pas op na dat debat.

"Hoe dan ook, wat de commissie-Van den Haak heeft gemaakt, is geen goed rapport. En dit is geen dossier om over te gaan schipperen. We gaan dus ook geen schriftelijke vragen stellen, waarna er over vijf weken wat vage ontkenningen van de minister kunnen komen. Daar pieker ik niet over. Het zal een open en eerlijke gedachtewisseling moeten worden, en als de andere partijen zich achter dit rapport blijven scharen, dan weten de mensen in het land meteen hoe het er hier in Den Haag aan toegaat. Wij als LPF zien dit rapport als een ereschuld aan Pim. 22 mei wordt voor ons heel belangrijk." |

Diervriendelijke groeten

Twee weken voor de moord op Pim Fortuyn vond er een e-mailcorrespondentie plaats tussen Joost Eerdmans (LPF) en Sjoerd van de Wouw, die jarenlang een onafscheidelijk actievoerend tweemanschap vormde met Volkert van der G. In het licht van de moord wel heel wrang. Joost Eerdmans is verbijsterd dat hij na de moord niets meer van hem heeft gehoord. Van de Wouw deelt HP/De Tijd mee dat hij urenlang over onder andere de e-mails met de politie heeft gesproken, maar er hangende het hoger beroep niets over in de media wil vertellen. "Er is niets vreemds mee aan de hand geweest. Bovendien werkte ik in de tijd vlak voor de moord nog maar één keer per week met Volkert samen."

Hieronder een selectie uit de e-mailwisseling.

Geachte Dierenbescherming-afdeling,
Hierbij ter kennisname de resultaten van een onderzoek dat Wakker Dier aan de media heeft verstuurd. (-)

Met diervriendelijke groet,
Sjoerd van de Wouw
Beleidsmedewerker Stichting Wakker Dier

Verzonden: dinsdag 23 april 2002, 9:58

Beste Sjoerd van de Wouw,

Onderstaand bericht bereikte mij via de afdeling Den Haag, waar ik lid ben van het afdelingsbestuur van de Dierenbescherming. Via de post had ik al vernomen van dit goede initiatief van Wakker Dier om te analyseren hoe diervriendelijk de politieke partijen werkelijk zijn. Zelf sta ik kandidaat voor de Lijst Pim Fortuyn (precies boven Wien vd Brink), vandaar dat mij natuurlijk direct de zinsnede in het persbericht trof: "Wakker Dier vreest echter het ergste van de lijst Fortuyn vanwege de uitspraken van de partijleider voor varkensflats te zijn en dat bio-industrievoorman Wien van de Brink op een hoge verkiesbare plaats is gezet. Ik hecht eraan toe te voegen, dat Pim Fortuyn in zijn boek op blz. 114 nadrukkelijk opkomt voor het belang van dieren, pleit voor een minder industriële manier van produceren en vindt dat het gezeul met dieren moet stoppen. De door hem voorgestelde varkensflats zullen ook pertinent diervriendelijk (er) moeten zijn. Zelf heb ik daar mijn twijfels bij (de dieren kunnen immers niet naar buiten), maar ik zal hem daar wel aan houden. (-)

Met een diervriendelijke groet,
Joost Eerdmans
Lijst Pim Fortuyn nr. 19

Verzonden: dinsdag 23 april 2002, 15:27

Beste heer Eerdmans,

Dank voor uw reactie op het persbericht. Eerder (ongeveer 2 maanden geleden) mailden wij naar de Lijst Fortuyn met vragen mbt dierenwelzijn en onze suggesties voor het verkiezingsprogramma. We kregen helaas geen reactie hierop. Nu zie ik dat LPF zo min mogelijk regels wil en zo min mogelijk overheidsingrijpen. Ook moet Nederland niet voorop lopen tov andere (Europese) landen. Met dat standpunt zal er weinig veranderen. Daarnaast uiteraard de varkensflats die een diervriendelijke (met uitloop bijvoorbeeld) veehouderij vrijwel onmogelijk maken en ook nog industriëler. Ik ben blij te horen dat u met uw achtergrond ook op de lijst staat. Dat geeft ons zeker meer vertrouwen. Toch ben ik gezien het verkiezingsprogramma, de uitspraken van dhr. Fortuyn en de hoge plaats voor bio-industrie-gezicht Wien van de Brink sceptisch. Ik hoop dat ik geen gelijk heb en u voldoende steun krijgt voor een diervriendelijke koers van LPF.

Met vriendelijke groet,
Sjoerd van de Wouw
Beleidsmedewerker Stichting Wakker Dier